

't Bieteutje

Tweemaandelijks tijdschrift van **WIELEWAAL MARKVALLEI**
J.N.M. MARKVALLEI

Jaargang 13 nr. 5

September-Oktober

**VOGEL -
TREKTELLINGEN**



Visarend

zie pag. 6-10.

Afgeleekantoor Hoogstraten
V.U. : Marcel Adriaensen

voorzitter

Marcel Adriaensen
Vennweg 2
2321 Meer
03/315.90.40

Wim Verschraegen
Minderhoutsestraat 125
2322 Minderhout
03/314.67.25

ondervoorzitter

Leo van den Heuvel
Lod. de Konincklaan 395
2320 Hoogstraten
03/314.37.94

sekretaris

Koen Pans
Bosuil 10
2323 Wortel
03/314.85.63

Fons Jansen
Moerstraat 38
2320 Hoogstraten
03/314.59.25

penningmeester

Koen Pans

Geert Brosens
Kerkstraat 48
2328 Meerle
03/315.74.41

milieubeschermings-, natuurhistorisch - en natuurbehouds- sekretaris

Jef Leestmans
's Boschstraat 17
2320 Hoogstraten
03/314.60.14

Tom Verschraegen
Minderhoutsestraat 125
2320 Hoogstraten
03/314.67.25

pers-en promotie

Ria Boeren
Lage Rooy 23 h
2328 Meerle

Dimitri Van Pelt
Moerstraat 48
2320 Hoogstraten
03/317.35.14

piepverantwoordelijke

Dimitri van Pelt

conservators

De Koeberg
De Halsche Beemden
Jan Spannenburgmuseum

Leo Van den Heuvel

Jef Leestmans

Jos Verschraegen

Minderhoutsestraat 125

2322 Minderhout

03/314.67.25

Jos Vosselmans

Hal 14

2322 Minderhout

03/315.76.26

Bieteutje : *hoofdredacteur* V.U. :

Wim Verschraegen
Marcel Adriaensen

Leden van andere afdelingen kunnen zich abonneren op het Bieteutje door overmaking van 100 Fr op rek.nr. 646-2200711-86 o.n.v. J.N.M. Markvallei met vermelding van "Bieteutje 1994"

lidgelden : Wielewaal : 600 Fr op 000-0319785-73

J.N.M. : 450 Fr (13 t.e.m. 25 jaar)
350 Fr (8 t.e.m. 12 jaar)
200 Fr (bijklid)
op 001-2280592-04

reservatenfondsHoogstraten :

035-1758415-40

Met tevredenheid kan ik terugblikken op een mooie zomer. Zowel de reis naar Finnland van de Wielewaal en het kamp in Voeren van de JNM zijn geslaagd. De echte hooiers hebben het toch weer voor elkaar gekregen de beemd te maaien.

Logisch dat van deze activiteiten een verslag dient te volgen. Zo zal de Finnland reis zeker resulteren in enkele verslagen. Eentje van de vogels en eentje van de planten. Deze laatste beloofd een grondig verslag te worden verzorgd door Jan, de bioloog die bij de reis van de partij was. Op dit ogenblik is de plantenlijst af maar deze zal pas gepubliceerd worden in de volgende Bieteut, wanneer ook de bijhorende bespreking klaar is. Verder zijn twee speciale verslagen, namelijk het bos in Finnland en de wist je datjes van de Finnland reis. Verder zijn er dan ook de vele dia's. Een eerste keer zullen deze bekeken worden op 17 september bij An. Maar het is de bedoeling dat een Finnland dia rapportage later in het jaar en aan een breder publiek zal getoond worden. Wat door de Finnland reizigers als bijzonder positief ervaren is was de goede groepsgeest. De deelnemers van Buggenhout, Lichtaart en La Roche-en-Ardenne hebben daar zeer sterk toe bijgedragen. Zelfs de sauna was zo goed dat de reizigers hiermee door willen gaan. 17 september zou de eerste afspraak zijn voor de Finnland reizigers. Ook het JNM kampverslag komt in deze Bieteut uitvoerig aan bod.

Voor de komende activiteiten staan de trektellingen centraal. En om onze vogelkennis met sprongen te doen toenemen is de BUSREIS NAAR FLEVOLAND zeer aan te bevelen. Schrijf je nu in, de tijd dringt. In oktober is er een paddestoelenwandeling en voor de rest zit ook september aardig vol.

Op 24 september vindt er een konservatordag van de WIELEWAAL plaats in Tongeren. Geïnteresseerden worden oproepen zich bij mij te melden. Deze voordrachten zijn telkens zeer goed verzorgd en gaat dit keer over vergunningen, wildbeheerseenheden en beheersovereenkomsten met landbouwers in reservaten.

WIELEWAAL nationaal meldt ook dat het lid is van de stedenbouwwacht. Een organisatie die systematisch bouwovertreedingen in kaart wil brengen en dan richting politiekers wil publiceren. Mensen die iets te melden hebben kunnen bij mij terecht. Vooral overtredingen die met aantasting van natuur en open ruimte te maken hebben zijn gevisieerd.

Tot slot wil iedereen er nog eens aan herinneren dat we een mooi assortiment van T-shirts en truien beschikken met emblemen van de natuur. Voor een overzicht verwijs ik naar twee bieteuten terug. Waarom zou u bij de aankoop van zulke kledingstukken niet eens overwegen van dit assortiment gebruik te maken ? U helpt er uzelf en de natuur mee.

Marcel Adriaensen

AKTIVITEITENKALENDER

* Zondag 4 september : Busreis naar FLEVOLAND

Wie wil er nu geen aalscholvers, sterns, kiekendieven, groenpootruiters, visarend, zien. Het is immers in deze periode de trektijd van de waadvogels. Enkele van onze afdeling hebben deze tocht reeds gaan voorbereiden. Zij zagen er o.a. baardmannetje, strandplevier, waterral, 25.000 aalscholvers en een poelruiter.

Vertrek : 07.00 **Kerk** van Hoogstraten
richtprijs : 400 Fr. (- 18 jaar)
500 Fr. (+ 18 jaar)
meebrengen : voldoende eten, drinken
verrekijker, vogelgids
opgeven : voor 15 augustus bij fam. Verschraegen (03/314.67.25)
verantw. : Jcf L.

* Zondag 18 september : Beheerswerken in de Bonte Klepper te Rijkvorsel

afspraak : 09.00 aan de Bonte Klepper
meebrengen : eten, drinken en uw spieren
verantw. : Koen Pans

* Vrijdagavond 23 tot zaterdagmorgen 24 september : NACHT VAN HET ZOOGDIER !

Tijdens deze nacht gaan we muizen inventariseren aan de Bosuil d.m.v. TRIP-TRAPS. Dit zijn muizen vallen waarbij de muizen niet gedood worden. Op regelmatige tijdstippen zullen de vallen worden gecontroleerd.

We slapen dit jaar in een schuur (dus tenten zijn niet nodig). Voor ontbijt wordt gezorgd.

Meebrengen : - slaapmatje, slaapzak, zoogdierengids
- zeer warme kledij, gammel, bestek, ...

Verantw. : Dimitri Van Pelt

Ben je + 12 jaar en wil je een nachtje muizen, geef je dan voor 10 september op bij zoger Dimi Van Pelt !

* Vrijdag 30 september : Kampbijeenkomst VOEREN

Op deze vrijdag komen we met alle kampdeelnemers van Voeren bijeen om de dia's en de foto's te bekijken. Breng dus alles mee! We zullen de nog beloofde pannekoecken bakken en zelfs opeten. Ook wordt de kampplaats 1995 bekendgemaakt + zullen we enkele dia's van de nieuwe kampstreck laten zien.

Afspraak : 19.00 aan het J.NM.-lokaal
Verantw. : kampcommissie Voeren

* Zondag 23 oktober : Paddestoelenwandeling te Wortel-kolonie

Afspraak : 14.00 aan het casino te Wortel-kolonie
Verantw. : Ria Boeren

* Zondag 20 november : Opendeurdag Jan Spannenburgmuseum

TREKTELLINGEN 'De Hees'

De eerste trektdag vond plaats op 20 augustus. Er werd die dag o.a. een trekkende wespendif, enkele gele kwikken en zwerfende aalscholvers waargenomen.

Vanaf half september wordt er ieder weekend geteld vanaf zonsopgang tot ... In oktober zijn er sommige weken dat er zelfs iedere dag wordt geteld. Iedereen is meer dan welkom! Voor meer inlichtingen, bel je best naar Jef. Iets verder in dit biëutje vind je trouwens nog meer trekteleinformatie.

De trekters van vorig jaar weten dat er op onze trektelepost regelmatig een eitje wordt gebakken. Mensen die de kerntrekters een andere breakfast presenteren, worden met veel sympathie ontvangen.

Ik geef enkele voorbeelden: croissants met marmelade, echte warme chocolademelk met een scheutje Strohrum, gerookte forel met knapperige broodjes (met echte hoeveboter!), ...

Mensen die niet van deze dingen houden, kunnen net zo goed gaan tellen op het Blak in Beerse. Ik heb uit ervaring geleerd dat ze daar zelfs opkijken van iemand die 's morgens op een gasvuurtje *'un oeuf Provença'* zit te bakken. Hoewel hen het kwijl uit de bek droop, waren ze zelfs te trots om een vork mee te steken. Voor de rest valt er van de trekters van 't Blak natuurlijk geen slecht ding te bedenken. Enkel de culinaire kant is duidelijk onderontwikkeld.

VARIA

* JNM-Markvallei-leiders-tent-fiets-kamp- vierdaagse te Zeeland : 28 augustus tot 31 augustus

* 02 - 09 oktober : week van het bos

DEADLINE VOLGEND BIËTUTJE : 21 oktober 1994 !!!

**AQUA
KRISTAL**
Het zuiverste water

AQUA KRISTAL, de enige waterwinkel in Vlaanderen levert de meest moderne apparatuur voor het zuiveren van water op basis van omgekeerde osmose voor huishoudelijk gebruik.

Hierdoor kan het slechtste water weer gewoon drinkbaar gemaakt worden zonder dat daar chemicaliën aan te pas komen.

Put, bron en leidingwater smaken weer zoals water behoort te smaken, uw koffie en thee smaken weer naar koffie en thee zonder dat u flessewater hoeft te kopen.

Gezond, veilig en zuiver, dat is het motto van **AQUA KRISTAL**

Voor bezichtiging en advies bent u van harte welkom op de **Vrijheid 52 te Hoogstraten**, telefoon 03/314.20.16

AQUA KRISTAL, de enige waterwinkel in Vlaanderen.



TREKTELLEN Hobby Passie of Ziekte ?

J e t
 f e s
 e
 L e
 m
 a
 n
 s

Het is weer zover. De eerste flierbolletjes beginnen nog maar te verkleuren en ik heb het zitten. Ieder jaar hetzelfde. De trektelziekte.

Evenals hooikoors is deze onschuldige ziekte seizoensgebonden. Het hangt van de graad van besmetting af wanneer ze optreedt. Voor velen is oktober, een zeer gevaarlijke tijd. Voor andere begint het in september maar voor de erge gevallen waaronder de schrijver zelf komen de eerste aanvallen reeds begin augustus.

Wat zijn nu de symptomen. Het begint met ongeduldig heen en weer te schuiven op je stoel. Steeds weer een onhoudbare drang om de lucht af te speuren in het noorden en een niet te stoppen goesting om vogelboeken te bestuderen en cassettes te beluisteren met vogelgeluiden.

Op het eerste zicht niet gevaarlijk, en dat is ook zo behalve als je huisgenoten het op hun zenuwen krijgen van die piepgeluiden. Gelukkig is hiervoor reeds een remedie gevonden en te verkrijgen in elke electro-zaak: de walkman.

De echte ziekte symptomen heb ik vroeger in dit onovertroffen wetenschappelijk tijdschrift reeds beschreven. Misschien kom ik er later nog wel eens op terug.

Volgens sommige oppervlakkige niet-ingewijde personen is trektellen geen ziekte maar een passie.

Wat is er nu zo passioneel aan trekvogels bekijken en tellen?

Misschien is het die vrijheid die ongedwongenheid van de vogels waarbij ze hebben en houden in de steek laten en naar het zuiden trekken. Onbekende streken tegemoet. En zo raar is dit nu ook weer niet. Bekijk de grote trek van de mensensoort naar het zuiden maar eens in juli-augustus, niet voor niets het begin van de trek. Alleen houden wij het niet zo lang uit en worden weer terug geroepen naar ons huisje, job of school.

Misschien is het enkel onze bewondering om de vliegkunst van de trekvogels. Een bewondering die, voor de niet-trektellers (jagers bv), kan omslaan in jaloezie omdat wij gedwongen zijn om met onze twee voeten op de grond te blijven.

Misschien is het de prestatiedrang om als eerste die zeldzame visarend te ontdekken of als eerste het streepje aan de horizon te zien. (Voor niet ingewijde een streepje is een vlucht ganzen of aalscholvers die zo als je weet de gewoonte hebben op één lijn of in een V te vliegen)

Misschien ben je gepassioneerd door rechtlijnige figuren en hou je daarom van de lijnen, v's of dubbele v's van aalscholvers en ganzen. Of ben je juist anarchistisch ingesteld en hou je daarom van de ordeloze vlucht van de roeken. (zwart is de kleur van de anarchist). Of hou je meer van de creativiteit van vinken, lijsters en leeuweriken.

De niet-natuurlijkhebbber, de volslagen leek beweert dat trekten slechts een hobby is.

De hobby van mensen die graag alles willen tellen, optellen met getallen goochelen en grafiekjes maken.

De hobby van mensen die graag op een morgen in het zonnetje zitten, wat naar de vogeltjes kijken, een glas jenever in de ene hand en een bord met spek en eieren in de andere.

De hobby van mensen die onder vrienden graag eens een babbeltje maken in de natuur.

Ben je hobbyist, gepassioneerd of trektelziek? Test je zelf.

	nooit	soms	altijd
Kijkt graag naar vliegende vogels			
Houdt van een babbeltje in de natuur			
Zit uren in de mist te turen			
Blijft ondanks weer en wind zitten			
Beluistert cassettes met vogel geluiden			
Houdt van creatieve, rechtlijnige anarchistische vogels.			
Rukt de haren uit zijn hoofd als hij			
ze hoort maar niet ziet vliegen			
Telt graag vogels			

nooit 1 punt; soms 2 punten ; altijd 3 punten

Van 8 tot 10 punten : Waarom lees jij eigenlijk dit artikel

Van 10 tot 16 punten: Hobbyist

Van 16 tot 22 punten: passioneel

Van 22 tot 24 punten: goed ziek

Meer dan 24 punten: leer tellen

Ben je hobbyist, passioneel of trektelziek ?

Welnu kom op een ochtend in september of oktober eens naar De Hees aan de Korenblokweg op het snijpunt van de gemeente St.Lenaarts en Rijkvorsel en overtuig je zelf. Voor Hoogstratenaren het gemakkelijkst te bereiken langs de St.Lenaartseweg. Vanuit Rijkvorsel vanaf Gammel en dan de Korenblokweg.

Meer inlichtingen Jef Leestmans: 03/314 60 14

Overzicht Trektellingen 1991-92-93

Jef Leestmans

Begin augustus en de grote trek is reeds begonnen. De grutto's zijn reeds in juni vertrokken. De regenwulp heeft zich vanaf begin juli volop laten horen en zien en was het je ook opgevallen op een dag (of liever nacht) eind juli waren alle gierzwaluwen verdwenen.

Tijd dus voor een overzichtje van de voorbije jaren voordat we weer volop beginnen te tellen.

Wat in de eerste tabel 'overzicht per jaar voor totaal cijfers' direct opvalt is de getelde tijd. Die steeg van 33u25min in 1991 naar 90u30 in 92 tot 124u57 in 93. Hierbij moeten we vermelden dat er in 1991 nog voor De Hees aan de Houtelweg werd geteld en dan nog afwisselend met het Blak.

Een tweede vaststelling is het aantal vogels per min.. Dit lag in 1991 op 12 en in de beide andere jaren rond de 4a5. Dit verschil is te verklaren in de getelde tijden. In 1991 hadden we het geluk dat de 2 topdagen in een weekend vielen waardoor we hoge aantallen haalden in weinig tijd (zie grafieken 1 en 2 aantallen per dag). In 1993 begonnen we reeds te tellen op 21/8 met veel teldagen in augustus en september. Hierdoor zakte het gemiddelde per min. maar het aantal soorten steeg hierdoor wel: 36 in 91; 49 in 92; 69 in 93.

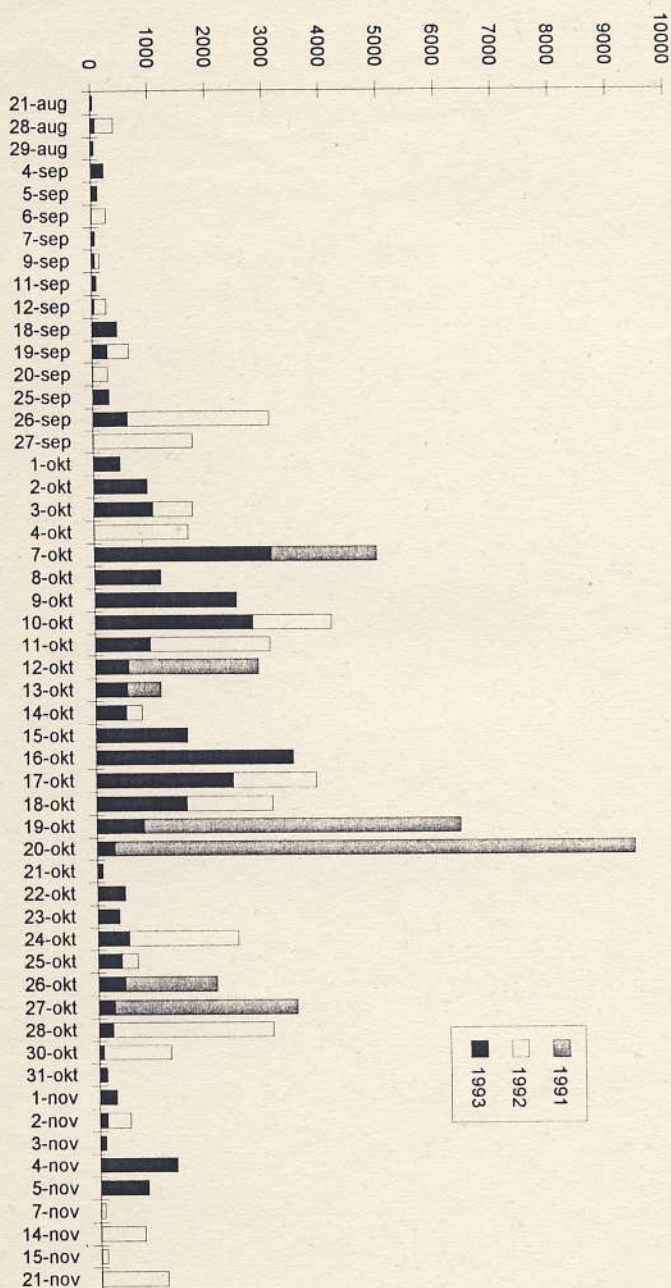
Keren we even terug naar de eerste tabel dan zie je dat je per jaar in de trektijd tussen de 25.000 en 35.000 vogels kunt waarnemen op de trekpost van De Hees. Daar tussen zitten dan slechtvalken, een visarend, kleine wilde zwanen, duinpiepers, ijsgors, ortolaan, rindpootbuiszerd, tot een halsbandparkiet toe.

Wil je weten welke dagen je het best kunt gaan tellen bekijk dan de tabellen 'aantallen per dag'. Het enige echte besluit is dat je best in oktober kunt tellen. 19 en 20 oktober lijken de beste dagen maar zijn enkel op rekening te schrijven van 1991. In 1992 viel de topdag pas op 27 oktober, maar toen werd er niet geteld. Deze 27 oktober was een nog betere topdag dan 20/10/91. In 1993 was er geen echte topdag. Dit heeft vooral met het weer te maken. Topdagen krijg je steeds de eerste dag na een periode van slecht weer.

Indien je slechts enkele dagen kunt tellen dan moet je de periode ook kiezen naar welke soorten je wil zien. Voor vinken en graspiepers moet je vanaf eind september tot 15 oktober tellen. Met slecht weer tot 20/10. Voor aalscholvers en ganzen zit je dan normaal weer beter rond 15 oktober. Koperwieken en kramsvogels trekken meestal in de tweede helft van oktober.

Het volledige trektelverslag kun je opvragen bij Jef Leestmans
03/314 60 14

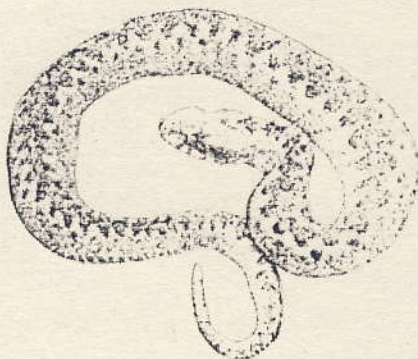
TREKTELLING		overzicht per jaar voor totaal cijfers					
	1993	1992	1991				
21-aug	41						
28-aug	75	328					
29-aug	56						
4-sep	208	18					
5-sep	119						
6-sep		260					
7-sep	66						
9-sep	53	83					
11-sep	80						
12-sep	33	217					
18-sep	442						
19-sep	258	382					
20-sep		267					
25-sep	289						
26-sep	602	2483					
27-sep		1735					
1-okt	476						
2-okt	945						
3-okt	1029	702					
4-okt		1645					
7-okt	3099		1871	totaal	1991	1992	1993
8-okt	1162			getelde tijd	24354	23698	34027
9-okt	2492			vogels / uur	33u25	90u30	124u57
10-okt	2771	1397		vogels / min	732.5	261.9	273.2
11-okt	968	2113			12.2	4.4	4.6
12-okt	573		2297				
13-okt	552		595				
14-okt	537	280					
15-okt	1609						
16-okt	3476						
17-okt	2405	1478					
18-okt	1583	1521					
19-okt	826		5583				
20-okt	308		9138				
21-okt	96						
22-okt	487						
23-okt	388						
24-okt	541	1920					
25-okt	406	292					
26-okt	465		1615				
27-okt	277		3210				
28-okt	250	2803					
30-okt	79	1182					
31-okt	141						
1-nov	279	26					
2-nov	130	413					
3-nov	109						
4-nov	1358						
5-nov	848						
7-nov		87					
14-nov		783					
15-nov		112					
21-nov		1171					
totaal	34027	23698	24354				



aantallen per dag

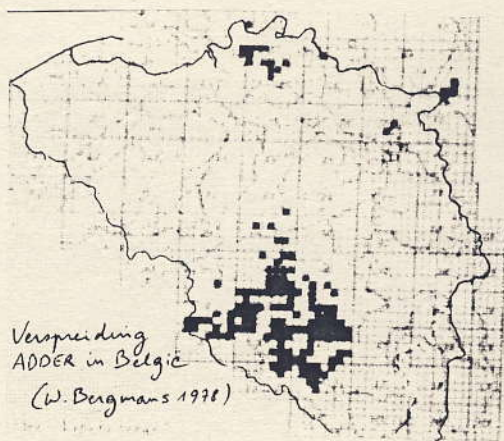
ADDERS IN HOOGSTRATEN ?

In een van vorige Bieteutjes stond reeds iets vermeld over een eventuele slangwaarneming in Hoogstraten. Wel, die eventuele waarneming lijkt een zeer waarschijnlijke te worden !



In samenwerking met André van Hecke (zeg maar 'den' André) hoopt de A R W G. volledig uitsluitsel te kunnen geven van dit opmerkelijke voorval.

Waarom dit zo opmerkelijk is, je zien op dit verspreidingskaartje.



De adder is in Vlaanderen een zeer zeldzaam reptiel geworden. De dichtstbijzijnde populatie van enige omvang is te vinden op het Groot Schietveld van Brasschaat. Deze populatie zou honderden exemplaren omvatten !

Een andere populatie in de buurt is die van de Visbeekvallei in Lille. Daar werden door Van Hecke acht exemplaren gevangen dit voorjaar.

Misschien kan Hoogstraten binnenkort bij dit lijstje toegevoegd worden.

Dinsdagavond 28 juli 1994 - PWG - 'Bels Lijntje'

Wanneer we hier aankomen is het nog lekker warm maar het uitzicht is minder positief.

Grassen en nog eens grassen - het is hier aan het overwoekeren. Hier dienen dringend beheerswerken uitgevoerd te worden. Verder op ons pad wordt de verruiging minder en vinden we toch nog de typische planten eigen aan dit reservaatje terug.

Hier hebben we een kalkvegetatie op eigenlijk zandgronden. Deze kalkvegetatie door aanvoer van sintels dienstig voor de spoorweg. Kalk komt vrij door verwerking van de sintels.

Hopklaver
Honingklaver vlinderbloemige
Sikkelklaver
Liggende klaver
Rolklaver - rood gekleurd

Fraai hertshooi
Grijskruid - kruisbloemige

Adventieve plant = vreemde plant

Slangekruid - Fam. van de ruwbladige
Viltige ganzlerik -- Rozenfamilie

Knoopkruid
** Gestreepte leeuwebek zz - helmkruidfamilie
Muurpeper - hier in de streek ook restpappbloemetjes genoemd
fam. van de sedum

** Reseda + resedamaskerbijtje -- uniek

Kleine steentijm - een heel klein blauw bloemetje
Kleine pimpernel
Scherpe fijnstraal
Centauria
Zandblauwtje - fam. van de gentianen
Slanke mantelanjier

Uitbloeisel van de gele morgenster - lijkt op een paardebloem

Akkerhoningklaver - de bloem in de vorm van een aartje waarin veel nectar aanwezig is voor de insecten

Speerdistel - de meest pijnlijke onder de distelsoorten

St. Janskruid

Avondkoekoeksbloem - heel belangrijk voor nachtvlinders

Onderste bladen van de teunisbloem rood gekleurd
Teunisbloem is een 2-jarige plant

Driekleurig viooltje
Akkerviooltje
Boslathyrus

Blaassilene
Muize-oortje - composieten

Meidoorn
zachte berk
Berk - verruiging

Er wordt opgemerkt dat Viltganzerik en slangekruid pioniersplanten zijn; dit is duidelijk te zien op de plaats waar de gas gelegd werd.

** Roedewolfsmelk - zz - Rus

Melige toorts is zachter van kleur dan de koningskaars.

De zwarte toorts heeft donkerbruin behaarde meeldraden.

Look zonder look - waardplant voor het oranjepijp

Zwart knoopkruid

Ringelwikke - heeft 1 à 2 zaadjes

4-zaadwikke heeft 4 zaadjes

Ria B.

J.N.M.-AFDELINGSNIEUWS

1. Nieuwe leden

Ben Frison
Meintje Michielsen

Achtelsestraat 65 2320 Hoogstraten
Groenewoud 21 2320 Hoogstraten

2. T-shirts

De T-shirts zullen een laatste keer te koop zijn op 30 sept. tijdens de kampbijeenkomst.
Er zijn nog enkele S, L en XL over. Zeg dus niet dat je het niet wist !

HET KAMP WAS ZO:



MOELINGEZISCHE KAMPSONG

ISA MACHA MILIBI,

ISA MACHA MILIBI,

ISA MA CHIPI,

I SACHA MILLA MICA BALIMA

I SA MI SALIMA, O JA,

POESIEMAUW,

POESIMAUW

ISA MACHA MILI BINI

Hoeyke

P.S. : liefst zingen in camou-pak !

BART HOEYMANS DUIUIUIUMT !

MOELINGEN 1994 : supermonsterverslag

Het jaarlijkse zomerkamp vond dit jaar plaats van 9 tot en met 16 juli. In totaal gingen er 19 JNM-ers mee. Goed nieuws was dat er enkele nieuwe leden mee op kamp gingen. Spijtig was dat er nogal wat personen, die mee wilden gaan, niet mee konden. (Als we dit volgend jaar kunnen regelen, gaan we volgend jaar op kamp met ongeveer 30 man !) Zo waren er Piepers, die diezelfde periode met hun familie op reis gingen. Bovendien was een deel van de JNM-kern mee met de Wielewaal naar Finland, waaronder alle vrouwelijke begeleidsters. Voor het eerst dus een kamp met alleen jongens als begeleiders.

Alles was aanwezig om er een goed kamp van te maken. Het was georganiseerd door de drie meest ervaren leden, en in de weken voor het kamp werden vele zaken nog eens besproken. De activiteiten waren opgesteld in functie van de ingevulde antwoordformulieren. De bagage was enkele dagen voordien al afgeleverd, en het vervoer hiervan lag vast: met een vrachtwagen van de gemeente. Reken daarbij de weersverwachting vol goed weer, een kamp-streek die bekend is bij natuurliefhebbers, en een portie goed humeur, en u weet in welk een enthousiasme we vertrokken. We, dat zijn Dimitri en Koen met de vrachtwagen, om alles uit te laden en de grote tent op te stellen, verder Wim en Bart, om voorgaande twee te helpen met het opstellen van de slaaptenten, en de grote groep, die een dag later volgde met de trein, onder de toeziende ogen van Tom en Dolf.

De dagindeling zou er zo uitzien: 7.30 u. - 8.00 u. : opstaan,
8.00 u. - 9.00 u. : ontbijt + afwas
9.00 u. : begin activiteiten
12.00 u. - 12.30 u. : eten
16.00 u. : vieruurtje
19.00 u. - 20.30 u. : avondeten +
afwas
20.30 u. - 22.00 u. : avond-
activiteit
22.30 u. : slapen

Met hun boterhammen mooi verpakt in kilometers zilverpapier alias aluminiumfolie (bah !) kwamen de treinreizigers rond de middag aan. Zij kregen het volgende te zien:

De kampplaats lag naast een rivier, nl. de Berwijn. We konden de sanitaire voorzieningen naast het huis van de eigenaar van de wei gebruiken.

Vermeldenswaardig is zéker onze ietwat vreemde (of is dat zacht uitgedrukt) bakker. Gedurende de hele periode hing aan zijn zijdeur een bordje, waarop "gesloten wegens jaarlijks verlof" stond... tenzij je op het raam van de bakkerij keek: hierop stond helemaal niets dat erop kon wijzen dat de winkel gesloten was. Bovendien waren hierop de openingsuren anders dan op het bordje aan de zijdeur... Als je binnenging was de deur meestal open. Hoewel er geen brood in de rekken lag (jaarlijks verlof), bakte onze steeds glimlachende bakker en zijn al even sympathieke vrouw om onbekende redenen lustig voort. Getuige hiervan zijn de vlaaien en gebakjes, die we zomaar kregen, "omdat ze anders toch maar slecht worden". We konden trouwens zonder probleem broden bestellen, die dan soms nog goedkoper werden aangerekend ook (jaarlijks verloftarief, zekers ?).

Soit , dit hebben we gedaan:

zaterdag 9/07

Eerst waren er kennismakingsspelen. Gezien het goede weer, gebeurde dit met waterballonnen. Het was de bedoeling een waterballon te gooien naar iemand die je niet kende, nadat je onverwachts diens naam had gebruld. Na een tijdje begonnen enkele sluwe JNM-ers bewust naar oneffendheden in de wei te werpen, waarop de ballon natuurlijk explodeerde tegen een willekeurig persoon.

Nadien werd de streek verkend met een wandeling, die vooral tussen de talrijke boomgaarden van de streek liep.

Na het eten (havermoutlapjes, sla, tomaten en aardappelen) werd er nog een dammetje gebouwd en nog wat gesport.

Vermelden we nog dat Bart Hoeymans al op de eerste dageen privé-wasdraad had. Kwestie van in de sfeer te komen; hij is niet voor niets een gehard (gecamoufleerd !) soldaat.

zondag 10/09

Dries Van Den Keybus verjaarde - dat doet hij trouwens al enkele jaren. Hij werd gewekt met wat vrolijke gitaarmuziek, en hij kreeg een klein cadeautje: een muzikale kaart en een boekje over vissen. Vreemd genoeg scheen hij zelf niet direct te beseffen wat er aan de hand was. Ter gelegenheid van zijn verjaardag had zijn moeder cake gebakken, die als vieruurtje verorberd werd. Dankuwel !

Er werd - al zingend - een tocht naar 's Gravenvoeren gemaakt. Wat een vreemde naam, zullen de niet-kampdeelnemers zeggen. De verklaring van deze dorpsnaam werd door Tom gegeven - ik ga ze dus niet herhalen.

Wat we van deze tocht onthouden, zijn de holle wegen. Dit zijn door water uitgeholde wegen, die soms enkele meters onder het niveau van de ernaast liggende grond liggen. "Wat ?" hoor ik jullie al luidop denken, "Ik heb van deze tocht alleen de gigantische hoeveelheden kersen onthouden !" Inderdaad, er stonden ongelooflijk veel kersebomen, en de kersen waren erg lekker.*

's Avonds was er dan een commandotocht. Vooraf begonnen heel wat personen te verkondigen dat ze te moe waren, dat ze al een zware tocht in de benen hadden, dat het te warm was om iets te doen, etc. Zeker nadat ze gehoord hadden wat deze tocht juist inhield, bleek plots niemand meer hiertoe in staat. Achteraf was iedereen toch zeer tevreden. De pseudo-commando's moesten -onder moordend gebrul van hun "oversten"- tegen een hels tempo een bepaald parcours afleggen, en ondertussen ook nog over de rivier zwieren, onder prikkeldraad kruipen, onder koorden door mul zand kruipen, door hoog gras naar de Berwijn terug, en dan ondersteboven over de rivier terug naar de vertrekplaats. Vooral het zwieren veroorzaakte heel wat plezier, omdat de lengte van het touw zo berekend was, dat je nooit droog de overkant kon bereiken - zelfs camou-Bart niet. De tweede versie was uitgebreider - in die zin dat je vanaf het begin al in het water moest duiken/springen en, na eerst door het water te hebben geploeterd, onder een touw over het water moest kruipen. Achteraf was iedereen moe, vuil, maar heel tevreden.

In de late avond werden er eerst nog spelletjes (Onvoorziene Omstandigheden,...) gespeeld. Daarna was er de nachtvlinder-activiteit. Vooraf werd de speciale kwikdamplamp geïnstalleerd. Nachtvinders komen hierop af. Onder begeleiding van gitaarmuziek werden er heel wat soorten gezien. Klap op de vuurpijl was een grote *ligusterpijlstaart*, een grote en zeldzame nachtvlinder.

's Nachts werd dan nog gepoogd de vlag te "pikken" van een naburig KLJ-kamp, een vriendschappelijk gebruik, waarbij iets van de benadeelde vereniging geëisd wordt. Hierna krijgen ze dan hun vlag terug, nadat er eerst verbroederd is. Ik schrijf (hier ...) echter "gepoogd", want het mislukte, en we kregen zelf het deksel op de neus.

Bart Hoeymans bleek te duimen.

maandag 11/07

We hadden een dagvullende activiteit. De St.-Pietersberg stond op het programma. We hadden een gids gevraagd: de polyvalente

Jansen Kris, een JNM-er van de afdeling Zuid-Limburg. We wilden er vooral vlinders en planten bekijken. Er zaten heel veel *dikkopjes* en *zandoogjes*; er stonden ook zeldzame planten, waaronder een *lelie* (!). We wandelden onder daken van bladeren en lianen - door de alles overwoekerende aanwezigheid van de *bosrank* waande je je in een oerwoud - en we kwamen een vennetje vol amfibieën en libellen tegen. Dan beklommen we een helling van de St.-Pietersberg. Steil, steil, steil.

Wegens de verschrikkelijke warmte gingen we in de namiddag zwemmen in het Albertkanaal. Dat deed deugd!

Fons kwam even een blitzbezoek brengen. Vissticks, aardappel-puree en spinazie.

's Avonds wilden we dassen zien, doch - op enkele exemplaren in de JNM-dromen na - we kregen er geen te zien.

dinsdag 12/07

Natuurlijk wilden we ook eens een beekonderzoek doen van "onze" Berwijn. Tot onze grote teleurstelling scoorde deze rivier slechts een 5 op de biotische index, wat dat is kan je in de zomer-Bietout van vorig jaar terugvinden, die bij jullie natuurlijk al lang weggesmeten is. Ter vergelijking: in Auel haalden we scores van 10 en 9 à 10! Veel van het Voerens afvalwater wordt echter gewoon in de Berwijn geloosd.

De Fonne vertrok hierna terug.

In de namiddag gingen we zwemmen in het zwembad van Eijsden in Nederland - het was immers snikheet.

In de vroege avond deden we nog wat spelletjes in de wei (honkbal, volleybal, ...).

's Avonds aten we nog rizotto.

woensdag 13/07

Op die dag maakten we een dagtocht. We wandelden naast enkele boomgaarden, zochten tevergeefs naar fossielen, zongen in canon, tot ergernis van de naar-vogels-zoekenden. We aten onze boterhammen op op een trap in het bos, en we wandelden verder. Op een gegeven moment deden we echter een bijzonder steile afdaling, en tot onze grote verbazing bevonden we ons plots in een *dassenburcht*! Snel maakten we ons uit de voeten. Door de velden keerden we huiswaarts, waar we vele *dikkopjes*, een *gele kwik*, vele *roofvogels* en enkele *levendbarende hagedissen* zagen.

Ook toen werd er nadien *ge-ravot* op de wei naast de kampplaats.

Om te bekomen aten we kaaslapjes met champignonsaus.

donderdag 14/07

In de nog steeds tropische temperaturen deden we een tocht naar St.-Maartensvoeren. In dit dorp werden overigens kaartjes gekocht. Deze tocht stond in het teken van *amfibieën* en *reptielen*. We zagen er niet veel. De vrouw van een Voerens amfibieënspecialist zei ons echter waar we de uiterst zeldzame *geelbuikpad* nog in het wild konden vinden. Aangezien dit te ver was om te wandelen, kregen we ook een adres mee waar we deze beestjes konden bezichtigen in een tuinvijver. Inderdaad, hier zagen we vijf exemplaren. We aten onze boterhammen op tussen de krekels. Hier werden ook de meeste kaartjes geschreven. In de late namiddag werd er nog een partijtje voetbal tegen de KLJ van ons kampdorp Moelingen. En dan was er rijst met currysaus en kip.

's Nachts was er het nachtspel "juin-look". In volledige duisternis moesten drie groepen een tocht afleggen, langs plaatsen die ze niet kenden. Bij elk kruispunt hing er een lint waarop ui of look gesmeerd was. Als het look was, moest je rechts gaan, en als het ui was, moest je ~~rechts~~ ^{LINKS} gaan. Het grappige was, dat er soms lintjes hingen zonder iets (rechtdoor), of lintjes met beide geuren (rechtdoor). De eerste twee lintjes raadden iedereen juist, maar dan begonnen de discussies - soms bij plaatsen waar er helemaal niets gesmeerd was : is het nu look of ui, en is look nu links of rechts ... Dus ook voor de begeleiders heel amusant, zeker als er al eens everzwijnen opduiken in de naburige graanvelden. Omdat er nu een andere KLJ uit het verre West-Vlaanderen in Moelingen was komen neerstrijken, werd ook deze keer besloten tot het pikken van de vlag. Er werd al een Vlag van zwart gescheurd plastic gemaakt, met daarop onze JNM-eisen. Omdat Dimitri de slapende meute 's nachts niet wakker kreeg, ging hij eralleen op uit... en slaagde. De KLJ hield zich strikt aan de eisen om hun vlag terug te krijgen.

vrijdag 15/07

Na eerst lang uitgeslapen te hebben, deden we in de namiddag het bosspel Stratego. Het was heel plezant, maar toch zijn de lafsten met de slechtste tactiek gewonnen (grijns)

Als verwijzing naar de vorige dag aten we ajuinsoep met bloemkolen en witte saus.

's Avonds was dan het kampvuur, waar velen zo lang hadden naar uitgekeken. Natuurlijk moest er eerst hout gesprokkeld worden. De mensen die het meest gesprokkeld hadden, zijnde Jan Geerts werden beloond met een ijslolly (wat een afschuwelijk woord, maar ja ...)

Er werd gitaar gespeeld, en er werd gezamenlijk gezongen. alle klassiekers, maar ook enkele typische JNM Markvallei-liedjes

passeerden de revue. Er werd in canon gebruld, maar ook solo en in groep. De échte, lang uitlopende gezellige sfeer was er niet lang, omdat de meesten nog moe waren.

zaterdag 16/07

Er werden nog enkele waterspelletjes gedaan, maar het was vooral inpakdag. In de vroege namiddag vertrokken we terug naar Turnhout, alwaar de ouders al in dichte drommen stonden te wachten. De bagage kon afgehaald worden in het lokaal.

En Bart Hoeymans ... hij duimde voort.

DIT VERSLAG WERD U AANGEBODEN ZONDER RECLAME VOOR EEN INGEWANDEN-AANVRETEND & TROPISCH REGENWOUD - VERWOESTEND ZWART STINKEND VOCHT, DAT EEN JNM-ER DUS NOÛIT DRINKT, DAT MEESTAL IN BELACHELIJKE BLIKJES VERKOCHT WORDT ZODAT JE WEL GULZIG EN VOORAL VLUK MOET DRINKEN I.P.V. RUSTIG TE BEPALEN WANNEER JE DRINKT ZOALS MET EEN DRINKBUS EN DAT BEGINT MET 'C ' EN EINDIGT OP 'OLA'.

Bart "Pol"

✶✶

: Zie de SCHITTERENDE tekeningen van Jan Geerts!



Waarnemingen VOEREN

DAGVLINDERS

geelsprietdikkopje
zwartsprietdikkopje
groot dikkopje
koninginnepage
groot koolwitje
klein koolwitje
klein geaderd witje
boswitje
boomblauwtje
icarusblauwtje
dagpauwoog
distelvinder
atalanta
kleine vos
gehakkelde aurelia
landkaartje
bruin zandoogje
koevinkje
bont zandoogje
dambordje

NACHTVLINDERS

kleine beer
wilgenhoutvlinder
rietvink
phyada putris
agrotis exclamationis
hybrosine desora
kleine zomermeter
huismoeder
gammauil
simyra nerirsa
tienuursvlinder
dromedaris
grasworteluil
lomaspillis marginata
phytometra confusa
ligusterpijlstaart
parastistis hikaxyla
sint-jansvlinder
berkeeenstaart
noctua fimbriata
zomermeter
lieveling
bont schaapje
chlorisosa viverdata

AMFIBIEËN EN REPTIELEN

bruine kikker
gewone pad
geelbuikvuurpad
levendbarende hagedis

VISSEN

regenboogforel
tiendoornige stekelbaars
driedoornige stekelbaars
bermpje
voorn
alver

MACRO- INVERTIBRATEN

erwtmossel
waterpissebed
larve eendagsvlieg (2
soorten)
bloedzuiger (4 soorten)
bosbeekjuffer
weidebeekjuffer
muggelarve
keverlarve
larve eendagsvlieg
zoetwatervlokreeft
ruggezwemmer
kokkerjuffer met en zonder
zoetwaterspons

ZOOGDIEREN

konijn
haas
muis
wezel
vos
dassenburcht
hermelijn
beverrat
egel
mol
muskusrat
zwarte rat
bruine rat

KEVERS

bloedhaantje
klein vliegend hert
smalbok
7-stippig lieveheersbeestje
2-stippig lieveheersbeestje
soldaatje
weeschildkever
eikeboktor
paarse schalebijter

VOGELS

blauwe reiger
wilde eend
wespendief
sperwer
buizerd
torenvalk
boomvalk
kwartel (geluid)
waterhoen
kievit
oeverloper
kokmeeuw
stormmeeuw
houtduif
turkse tortel
tortel
koekoek
kerkuil
steenuil
ransuil
gierzwaluw
ijsvogel
groene specht
grote bonte specht
kleine bonte specht
boerenwaluw
huiswaluw
grote gele kwik
witte kwik
winterkoning
roodborst
zwarte roodstaart
gekraagde roodstaart
merel
zanglijster
grote lijster
grasmus
tuinfluit
zwartkop
tjiftjaf

fitis
 grauwe vliegenvanger
 staartmees
 matkop
 pimpelmees
 koolmees
 boomklever
 boomkruiper
 vlaamse gaai
 ekster
 kauw
 zwarte kraai
 spreeuw
 huismus
 ringmus
 vink
 groenling
 kneu
 geelgors

PLANTEN

Zwarte toorts
 klis (kleine en grote
 kroontjeskruid
 klein kaasjeskruid
 reuzebalsemien
 echt walstro
 glad walstro
 akkerklokje
 duifkruid
 gewone brunnal (bijekorffe)
 wilde marjolein
 ruige weegbree
 smalle weegbree
 grote weegbree
 hopklaver
 knopig helpkruid
 bosandoorn
 zilverschoon
 dagkoekoeksbloem
 kleeftkruid
 raket
 avondkoekoeksbloem
 duivekervel
 zwarte nachtschade
 wolfsmelk (amandel)
 korrelige ganzevoet
 speedistel
 akkerdistel
 kale jonker
 penningkruid
 wilde kaardebol
 echt knoopkruid

ereklauw
 aronskelk
 klapproos
 robertskruid
 gewoon nagelkruid
 look-zonder-look
 wilde tijm
 kraailook
 kleine ratelaar
 wilde chichorei
 bremraap
 groot warkruid
 slangekruid
 echte gamander (zzz)
 leverkruid, koninginnekruid
 madelieffijnstraal
 lidsteng
 moerasspirea
 rode kornoelje
 aarddistel
 driedistel
 eglantier
 klein hoefblad
 reuze bereklauw
 fluitekruid
 reukgras
 bosrank
 kruipende boterbloem
 scherpe boterbloem
 veldzuring
 harig wilgeroosje
 (gewoon) wilgeroosje
 duizendblad
 echte gulderoede
 st-janskruid
 hondsdrif
 salomonszegel
 valerian
 kleine reigersbek
 veldsalie
 basterdwederik
 klein springzaad
 bittere veldkers
 zomp vergeet-mij-nietje
 watermunt
 blaartrekkende boterbloem
 grote egelskop
 kleine watereb
 stalkaars
 stinkende gauwe
 st-jacobsdruifkruid
 bosbies
 beekpune
 slanke sleutelbloem
 blaassilene

reuzepaardestaart (zzz)
 luzerne
 agrimonie
 melige toorts
 kleine kaardebol (zzz)
 echte koekoeksbloem
 vijfvingerkruid
 wederik
 boerenwormkruid
 echte kamille
 muursla
 akkerkool
 maretak
 bergvlier
 varkensgras
 schijfkamille
 ijzerhard
 kattenstaart
 rode klaver
 witte klaver
 vogelwikke
 tijmeprijs
 zandblauwtje
 melganzevoet
 grootbloemige muur
 moeslook
 witte honingklaver
 onderaardse klaver



Ligusterpijlstaart

GROETEN UIT MOELLINGEN



De voor deze foto's te wreken persoon



Herken je hem ?



Een plaatselijke boerin



Het brein achter de commandotocht



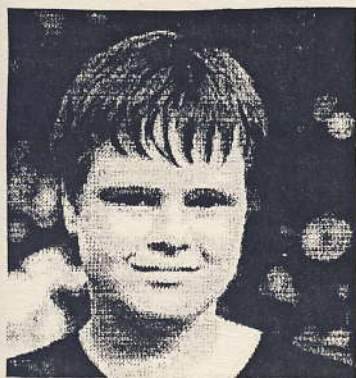
De jarige op 't kamp



Hoe vind je hen als bruidskindjes ?



... en reeds volledig ingeburgerd in de J.N.M.



De kamou-lsa-Macha-Hoeyke of kortweg
duimend Bartje van 't kamp !



Flikflak Jan



Over vervuiling van de Berwijn gesproken,
hier drijft de kok van dienst !



P.W.G. in volle aktie

MOULINEZISCHE WIST-JE-DATJES

Wist je dat ...

- ... Bartje ging proberen om absoluut niet meer in de wist-je-datjes te komen. En zeker niet meer op de eerste regel. Blijven proberen Bartje ! Trouwens die 500 Fr. per naamvermelding geldt nog steeds.
- ... Bartje zijn notitieboekje wel minstens 3 keer heeft overgeschreven
- ... Dolf onder het lezen van een boek van Stephen King gewoon in slaap viel. De juiste blz weten we niet meer precies.
- ... Dolf bovendien met zijn neus nog tussen het boek, in slaap viel
- ... dat best een belachelijk zicht is
- ... bijna niemand droog bleef op de commandotocht
- ... Sarah M. en Inge M. een zeer snelle tijd haalden op de commandotocht.
(Opm.: Dit moet nog wel eens gecontroleerd worden aangezien dit een wist-je-datje van Zurreke zelf is)
- ... er een roddelclubje kan opgericht worden in de J.N.M.
(opm.: Dit clubje is ontstaan in de tweede tent van links te tellen vanaf het watervat)
- ... Jan G. toont hoe lenig hij wel is
- ... Het bosspel "STRATEGO" heel leuk is. Ook al win je niet
- ... den Pol bleef herhalen dat hij het dialect van Moulingen prachtig vond.
- ... den Dries zijn verjaardag was vergeten
- ... Bartje de laatste tijd niet enkel naar vogels en vlindertjes kijkt, maar ook vlinders in de buik heeft.
- ... Joris snel beter werd toen een dokteres met zijn voeten begon te spelen.
- ... de leiders van het andere kamp aan Bartje vroegen of hij nog RAMBO moest gaan spelen of dat hij als "camou" ging slapen.
- ... Stijn veel van vogels houdt, behalve van vroege vogels.
- ... ons bolleke (= Meintje) een prachtig J.N.M. debuut heeft gemaakt.
- ... Dolf goed kan duiken, ook in koeivlaaien
- ... Marlous oververhitting vermijdt door plaatselijke stortbuien. Tegen ochtendhumeur heeft ze nog niets gevonden, geloof ik.
- ... "moeder" Leen veel last had met haar pupillen. "Neen Tom niet in de beek zwemmen." "Ben, kom hier !"
- ... dat er 's nachts iemand betrapt werd op het stelen van choco
- ... We hadden toch 11 kg bij. Genoeg voor 19 man ! Op de egels hadden we niet gerekend !
- ... Leen : "Ben is dat van u ? Of van onze Tom ?"
- ... onze vlag nog altijd de mooiste is. Zelfs als ze gebroederlijk naast een collega of concurrent wappert.
- ... Leen : "Tom en Ben houd nu toch eens op !"
- ... door ons in Moelingen een nieuwe culturele bezienswaardigheid is ontstaan. De tweede week van juli gaat er voortaan meermaals per dag een kak- en pisprocessie uit naar de koestal.
- ... Tom en Dimi de sleutel van de winkel hadden. Dag en nacht open, alles te krijgen.
- ... de 5 cakes van huize Van den Keybus een geweldig 4-uurtje was. Wie doet beter tegen de volgende activiteit ?
- ... de bakker van Moelingen, Theunissen zoals iedereen daar trouwens heette, spijtig genoeg met jaarlijks verlof was.
- ... M.a.w. elke dag vers brood en af en toe er nog iets boven op
- ... Tom een goede vriendin gevonden had. Het klikte reeds vanaf de eerste keer. De melkboerin begroette hem overal.
- ... Jan's conditie ook aangetast geraakte. Flik-flakken, viel na 1 week niet echt meer mee.
- ... Joris plots de motor van pa en ma ontdekte. En pa en ma ook.
- ... Hoeyke schrik had om naar huis te gaan. Bang dat zijn broer de vellen van zijn neus zou trekken.

... Jantje nu geen pruimen, maar kersen zag hangen ! De werking bleek echter wel dezelfde. De "..."-processie liep altijd meer en meer.

... Dimi de eerste dag 7 dassen gezien heeft. "Strop" dan wel !

... onze buurvrouw haar huisje afgebrand is. Alles zag zwart. Zij ook.

... JNM mee moet gaan doen met een voetbalcompetitie. Talent genoeg is op kamp gebleken. Het middenveld voor Marlous en Meintje en het kan niet meer op !

... onze twee buurmannen de eigenaardige gewoonte hadden onze afvalput leeg te eten. De kippebouten lustten ze niet, patattenschillen des te liever

... geelbuikvuurpadden mekaar kopje onder duwen als ze ruziën? Vraag het maar aan Tom van Delm

... We zo hard in 's Gravenvoeren gezongen hebben dat één der inboorlingen ons toeriep: 'Pas op, seffes gaat het nog regenen!'

... onze Jakke dringend een glaasje water nodig had om te bekomen, toen hij samen met de twee kampvaders een drinkenbus van één liter had opgedronken.

... Tom Hoeymans (de langharige broer van 'ons' Hoeyke) zeer goed spek en eieren kan bakken als ontbijt voor de 'oude' JNM-ers, als die op de Antilliaanse Feesten hun roes uitgeslagen hebben

(Jaja Hilde, nu staat ullien Tom er ook al tussen !!!)



de Pastinakel
Natuur- en Diervoeding

* Scherpa zomerprodukten : topkwaliteit zonneprodukten

* 200 verschillende kruiden in voorraad

Vrijheid 86, 2320 Hoogstraten

HOE ST-JANSKRUID AAN ZIJN NAAM KOMT

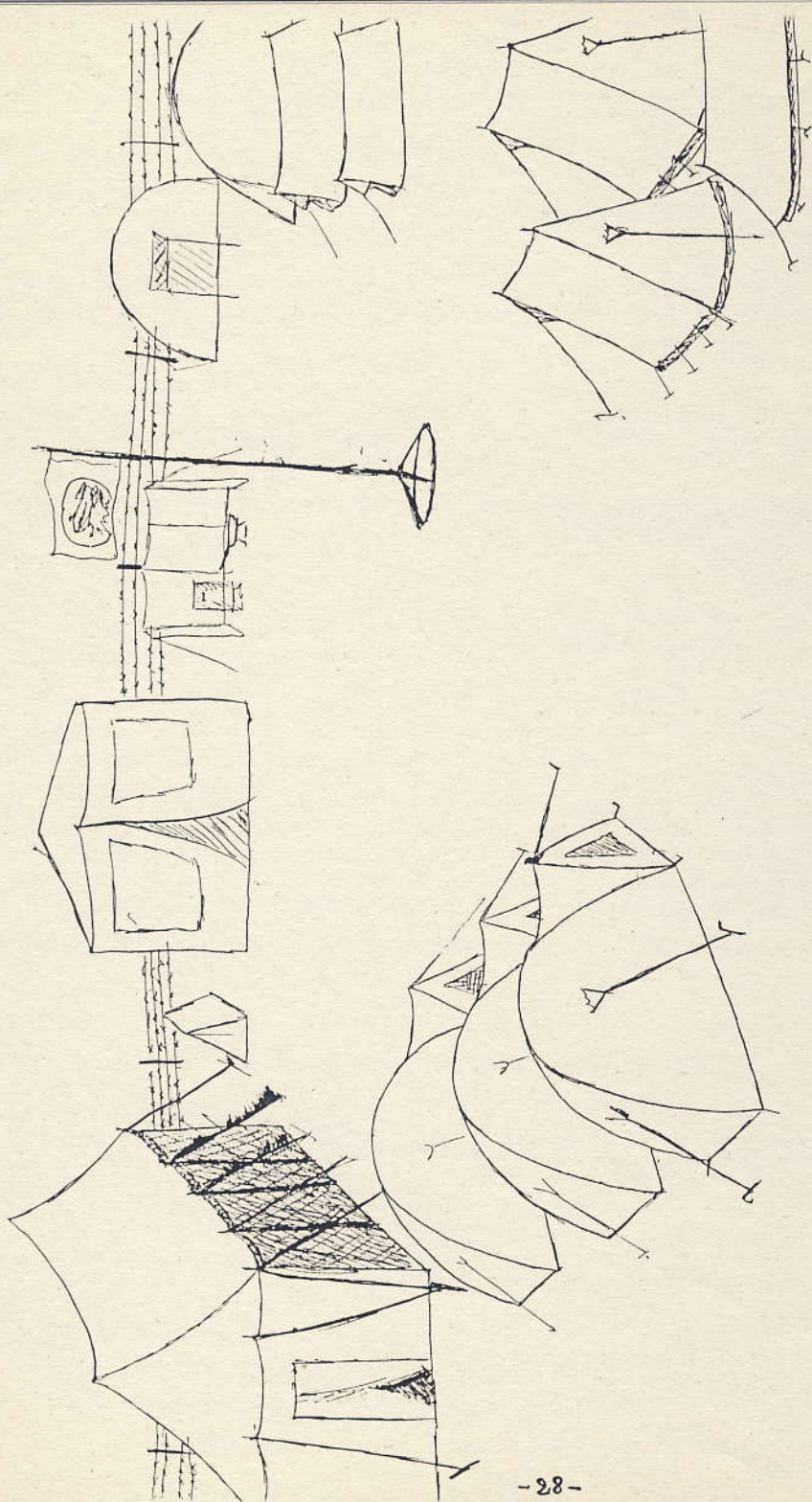
De heilige St. Jan is gestorven aan de marteldood. Als marteling werden er namelijk naalden door zijn tong gestoken.

Vergelijk nu de blaadjes van St. Janskruid met een tong. Houd er 1 tegen het licht en je ziet er gaatjes in : gaatjes van de naalden door de tong van St. Jan. De stuifmeeldraden lijken heel hard op de naalden die door de tong gestoken werden. En als je een bloemknopje kapot knijpt tussen je vingers zie je een soort bloedkleurige sap op je vingers.

Probeer het zelf maar eens maar trek nooit een hele plant uit. Als je niet weet hoe St. Janskruid er uitziet, zoek je het op in een flora of vraag je het maar aan mij of aan iemand anders die mee was naar de Voeren.

Inge Mesuere

fig 5



HEET- HETER - HEETST

Het weer komt echt in golven. Je loopt te puffen van de hitte en de volgende dag heb je een regenjas nodig.

Gelukkig hebben we een goede temperatuurregeling. Het kachteltje in ons verbrand wat we eten en drinken om ons warm te houden. Via ons vel koelen we af, hoe bloter hoe koeler dus. Vandaar ook die zomermodie.

Als onze huid onvoldoende koeling kan leveren, gaat de sproeiinstallatie aan. We gaan zweten en de verdampende druppeltjes leveren extra koeling. Volautomatisch.

Honden zweten niet, die gebruiken hun tong als een soort radiator. Olifanten koelen af via hun oren. Veel dieren en vogels hebben een zomer- en een winterkleed.

Maar de meeste hebben zo'n temperatuurregeling niet. Die zie je alleen als het niet te koud, niet te nat is. Insecten en vlinders bijvoorbeeld.

Hebben planten een eigen temperatuur? Nauwelijks. Hun probleem is veel meer het uitdrogen. Op het einde van de dag zien ze er vaak slap uit. Vooral de uiteinden hangen dan triest omlaag. De verdamping was groter dan de aanvoer van vocht. In de koelere nacht wordt het evenwicht dan weer hersteld en 's morgens staan ze er weer fris bij. Tenminste als er in de bodem vocht beschikbaar is. De verdamping gebeurt door kleine openingen, meestal aan de onderkant van het blad. Die openingen kunnen wijd open of bijna dicht zijn, al naar de omstandigheden. Soms haalt een plant meer vocht naar boven dan ze nodig heeft. Dat vocht wordt door het blad dan weer uitgezweten als druppels die we 's morgens aan het blad zien hangen.

Het water dat 's morgens aan de planten hangt is niet alleen dauw.

Dat dauwtrappen van ons is voor een deel ook zweettrappen. Plantezweet dat voor veel kleine diertjes weer een verfrissende dronk oplevert bijvoorbeeld voor die vele nuttige en onmisbare insecten.



FINLAND 1994

Wielewaal

HOOGSTRATEN ...

... was de inrichter van de reis naar Finland in juli 1994 en deze reis is nu achter de rug.

De deelnemers vonden het allemaal erg spijtig dat het voorbij was. Dit betekent dat ze er allen van genoten hebben en dat was tijdens de reis ook goed te merken. Het was natuurlijk wel de bedoeling dat iedereen het prettig zou vinden maar dat het tenslotte inderdaad een leuke belevenis geworden en gebleven is gedurende 15 dagen, is uitsluitend te danken aan de deelnemers zelf:

zij hebben de reis 'gemaakt' !!

Beeld u maar eens in: het reisgezelschap bestond uit mensen van de meest diverse leeftijdsgroepen. Om dan nog harmonieus met elkaar overeen te komen is al een krachttoer. Maar wij kwamen bovendien nog uit diverse gemeenten: Hoogstraten en omgeving enerzijds en anderzijds van Lichtaart, Buggenhout en Puurs. Ook hier 'klikte' het direkt. Dat ligt niet aan de reisleiding, niet aan het weer, maar alleen aan de mensen zelf. Ook al leek de goede verstandhouding voor ons gewoon spontaan en vanzelfsprekend te komen, toch wordt het door de 'objectieve waarnemer' als een uitzonderlijke prestatie bestempeld.

Alle deelnemers moeten voor deze prestatie heel bijzonder in de bloemetjes gezet worden en de reisleader dank hiermee alle deelnemers van harte voor hun individuele bijdrage tot deze geslaagde vakantie!

Het is allemaal begonnen met een zotte inval van Herman Knaeps: hij wou persé in groep een reis maken naar Finland. Die gedachte spookte al een hele tijd door zijn kop tot hij er op een of andere Wielewaal-wandeling eens over sprak met Marcel Adriaensen. Die antwoordde toen zeer beleefd en zei dat het misschien wel een goed idee zou kunnen zijn.

Voor Herman werkte dat antwoord echter als een rode lap voor een stier: niets kon hem nog stoppen. Hij gooide alle registers open en begon met het plannen van de reis. Elke avond zat hij er aan te werken: brieven schrijven, telefoneren, faxen sturen, boeken lezen, brochures napluizen,... Hij besteedde zelfs enkele dagen, tijdens zijn vakantie met zijn gezin in Finland, om ter plaatse een geschikte verblijfplaats voor de groep te selecteren en ook de Jeugdherberg in Denemarken heeft hij met zijn gezin van te voren bezocht en uitgeprobeerd.

Om de reisplannen toe te lichten, werd dan een avond vergaderd, waarop enkele dia's getoond werden van de streek die op het programma stond. Van toen kwamen de inschrijvingen binnen, en om aan het ideale aantal deelnemers te komen, werden ook andere Wielewaal-afdelingen aangesproken. Op een tweede vergadering werden dan praktische regelingen getroffen om de reis een vlot verloop te doen hebben.

Later kwamen dan de onderhandelingen met verhuurbedrijven van minibussen, de verzekeringsmaatschappijen voor de reisbijstandsverzekering, de rederijen voor de reservaties van onze plaatsen aan boord van de schepen, (en ook hiervoor heeft hij een zakenreis benut om even

langs Puttgarden te rijden om onze plaatsen aan boord te reserveren, want blijkbaar was dat vanuit België niet mogelijk : we kregen slechts 'open ticket'). Vanwege de zeer klantONvriendelijke en A-commerciële houding van de Belgische agent van de SILJA-line, werden dan alle onderhandelingen en afwikkelingen met de Nederlandse agent in Amsterdam verdergezet. Dat verliep smetteloos en bleek achteraf ook nog een flink prijsvoordeel op te leveren.

Over prijs gesproken: de hele reis, inclusief het eten, werd met het inschrijvingsgeld betaald en er blijft zelfs nog een mooi bedragje over. Later zullen we meedelen wat we er mee gaan doen.

Kortom de reis werd tot in de kleinste details voorbereid, en van dag tot dag lag er een programma vast. De ene dag al wat vermoeiender dan de andere.

Het hele programma werd afgewerkt, zonder dat het als een overbelasting of een sleur ervaren werd. Slechts één punt van het programma kon niet worden uitgevoerd: het bezoek aan het zomerhuis van de kunstenaar Akseli Gallen Kalela (beroemd voor zijn illustraties aan het Finse nationale epos: de Kalevala). Het toeval wou dat dit zomerhuis volgend jaar zijn 100-jarig bestaan viert en daarom worden er nu in 1994 (uitgerekend dat enige jaar waarin de Wielewaal-Hoogstraten die ene keer naar Finland gaat!) restauratiewerken uitgevoerd en kan er geen publiek toegelaten worden. Dit bericht werd pas bekend enkele dagen voor de vertrekdatum: te laat om nog een alternatief te bedenken. Maar wat zou het: op die bewuste dag hebben we dan weer wat anders gezien. We zijn getuige geweest van een boeiend schouwspel van bliksem en donder over de meren en van een intieme idylle in een houten kerkje: het 'life'-huwelijk van een Fins koppeltje naar aloude traditie.

Weer een andere keer waren we er net op tijd bij om het hoogtepunt te beleven van een traditioneel oogstfeest met op de achtergrond de eeuwenoude houten kerk van Petäjävesi: het hele dorp werkte mee met de zeis en de riek, de kinderen gingen water halen uit de rivier, de mannen dronken het zelf gemaakte bier uit houten emmers (Ria weet er van mee te spreken), en weer andere kinderen pasten op de allerkleinste kindjes en de zuigelingen. Op de achtergrond speelden enkele muzikanten vrolijke volksliedjes. Iedereen was in klederdracht van rond de eeuwwisseling of ouder, alle werktuigen stamden uit die tijd en het paard ook, denk ik. Zo'n authentiek breugeliaans volksfeest is een buitenkans die je nooit meer meemaakt.

Zo is de hele reis een aaneenschakeling van blijde gebeurtenissen geweest: niet alleen het weer zat mee, maar geef toe dat het aanschouwen van bvb het Linnaeusklokje, de kruipende braam, de dammen die door bevers gemaakt werden, de visarend met jongen op zijn nest, de opvliegende kraanvogels, en ga zo maar door... belevenissen zijn, die je niet zomaar weer vergeet.

Al vlug kwam dan de gedachte om onze ervaringen in het Bieteutje op te schrijven, zodat we hiermee een blijvend dokument-verslag van de reis hebben, dat ook kan gelezen en genoten worden door al diegenen die deze reis niet hebben kunnen meemaken.

Er werd afgesproken dat al de verslagen zullen gegroepeerd worden in de Finland-editie van het Bieteutje. Er zullen teksten van de meest diverse aard in voorkomen: saai wetenschappelijke over ijstijden en zwerfkeien, opsommingen van een hele resem bloemetjes, plantjes, vlindertjes en vogeltjes, tot de meest lollige verhalen over de gekste anecdotes die tijdens de reis werden genoteerd, en nog vele andere.

Deze Finland-editie komt in het volgende Bieteutje !

Herman Knaeps

Hallo,

nog enkele dagen en 't is weer zover !!! Terug naar 't school. Den enen zal 't al liever doen dan den anderen, maar we komen er niet onderuit. Als ge dit jaar een spreekbeurt of iets anders van zulke pesterige praktijken zou moeten maken, dan kan je nog altijd, zoals Willem Vandesande vorig jaar, bij ons wat informatie komen vragen. 't Onderwerp zal dan wel over de natuur of 't milieu moeten gaan en we moeten nadien den tekst wel te lezen krijgen. Zonder twijfel zal je schrijfkunst beloond worden met een publicatie in den Bietent !!!

Daarom zult ge ook in de *Piep*-hoek deze keer de spreekbeurt van Willem vinden. Voor de rest enkel nog de oplossing en een nieuwe opgave van "tekeningen met een foutje".

Je vraagt je misschien af waarom de vakantie-uitgave zo mager is. Wel, ik mag niet meer schrijven van de Wim, dus pakt hem maar ne keer aan als ge nog een verhaaltje of iets anders verwacht had !!!!

Willem dixit:

// Beste juffrouw en klasgenootjes,
Mijn spreekbeurt gaat over mijn hobby: het bestuderen van roofvogels. In de stamboom van het dierenrijk behoren de roofvogels tot de gewervelde dieren en tot de klasse van de vogels. Er zijn drie orden: de rangvogels, de dag- en de nachtroofvogels.

Iedere vogel is wel een beetje een roofvogel b.v.: een rinkel eet insecten, een merel eet wormen. Maar roofvogels zijn vogels met:

- krachtige poten met klauwen om te doden en te grijpen
- een kromme snavel om vlees in stukken te scheuren. (zie kop-pen en poot en zie afgerette vogels.)

Het menu van de roofvogels bestaat uit: muizen, mollen, vogels, kikkers en kraagdieren. Roofvogels kunnen hun voedsel niet kauwen. In plaats daarvan scheuren ze het met hun klauwen aan stukken of slobberen het in zijn geheel op. Dat betekent dat ze een grote hoeveelheid onverteerd bave botjes, haar en veren binnen krijgen. En dus spugen ze die één- of tweemaal per dag dicht opeen gepakt in de vorm van een braakbal uit. (zie foto in vogelboek blz. 42-43 en zie braakballen J.H.M.)

En nu ga ik jullie spreken over de dag- en de nachtroofvogels. En ik geef van elk één v.b. (zie posters) Ik ga jullie eerst vertellen over de dagroofvogels. (geef er een paar v.b. van.) Ik ^{geef} jullie een beetje uitleg over de buizerd. (zie opgerette buizerd)

Het uitzicht van deze vogel is zo: een grote, bruine vogel met lichtere vlekken en afgeronde, niet lange staart. De vleugeltoppen zijn geringerd. De grootte van de buizerd is 53 cm (van bek tot staart). De vleugelspanning is 125 cm. Je ziet hem meestal hoog in de lucht cirkelen. Soms zit hij op uitkijk op een wijdpaal of boomtak. Hij broedt in grote bossen. Het voorkomen: schaarse broedvogel. Vlaanderen, niet wereldwijd in Wallonië. Tijdens de trekperiode zie je hem meer. Hij trekt talrijk door in de herfst. Sommige vogelsoorten overwinteren hier. Hij is een trage jager. Hij jaagt laag boven de grond. Hij eet insecten en kleine dieren, maar vooral ook ~~aanverwanten~~ de weegendeel.

Nu ga ik jullie een beetje uitleggen over een nachtroofvogel: de kerkuil. (zie opgerette kerkuil)

Het uitricht van deze mooie vogel is ro: en grijs bruine vogel.
lichtere onderkant met zwarte vlekken. De grootte van deze vogel
is 32,5 cm. Hij komt voor in kerken, kapellen, een stal of een schuur
maar is vrij schaars. Het is een standvogel. Hij jaagt 's nachts op
muizen en andere kleine roagdieren.

En nu tot slot vertel ik jullie over mijn hobby. Ik ben lid van de
J. N. M. . Dat betekent Jeugelland voor Natuurstudie en Milieu-
bescherming. Ons lokaal is het Jan Spannenburgmuseum in
de oude gemeenteschool.

Soms heb je een natuurgids nodig en een vertekijker. Als we op
tocht gaan ook rubberlaarzen. We doen natuurwandelingen, tek-
tellingen en verpluizen braakballen. We krijgen altijd een bieteutje
waarin staat wat we gaan doen en op welke datum. Ik doe het uit
interesse en omdat het leuk is. Ik heb al meer dan 15 keer een roof-
vogel gezien: een buizerd, een torenvalk, een sperwer, een rode en
zwarte vrouw, een havik en een bruine kiekendief. Wie eens
graag wil mee gaan mag mij altijd inlichtingen vragen. Ik dank
jullie voor jullie aandacht. Zijn er nog vragen? "

Willem

Zeg nu zelf, 't is een goei spreekbeurt, hè?

Als ge denkt: " Zoiets kan 'k ook! Of 'k heb goesting om iets
tekenen voor den Bieteut! Gewoon doen en bij de Wim of mij
afgeven.

En dan nu nog snel de oplossing en de nieuwe opgave.
Had ge 't de vorige keer gevonden? Nee? Probeer dan nog
maar eens.

De tweede tekening was een stuk moeilijker, maar het is een kop van een VOS, maar met de TANDEN van een everzwijn. Kijk maar 'ns goed naar z'n bovenkaak, daar zie je een naar boven gekrulde tand, wat de vos niet heeft.

A detailed black and white illustration of a Curlew bird, showing its long, straight bill, mottled plumage, and long legs. The bird is standing on a small patch of ground.



88888888888888888888888888888888

Primitiv



DATUM	SOORT	AANT.	PLAATS	UTM	WAARNEMER(S)
07/07/94	goudplevier	1	Mind.	FS2298	VET
25/07/94	distelvink	1	Mind.	FS2298	VEJ
27/07/94	distelvink	1	Mind.	FS2298	VET/VEW
25/07/94	regenwulp	95/38/2	Mind.	FS2298	VET/VEW/VEJ
30/07/94	regenwulp	15	Mind.	FS2298	VET/VEW/VEJ
03/08/94	regenwulp	28	Mind.	FS2298	VET/VEW/VEJ
05/07/94	geoorde fuut	2	Mind.E10-put	FS1998	HOB
16-23/06/94	kwak	1	Mrl.	FT 2605	fam. Leemans
24/07/94	oeverloper	1	Mind.E10-put	FS1998	VEW
14/05/94	blauwe reiger	1	Mrl.		BOR
13/06/94	torenvalk	1	Mind.volmolenbrug	FS2299	BOR
14/06/94	zwarte specht	1	Mrl.-Mind.		BOR
29/07/94	kerkuil	1	Mind.	FS2298	VEW/VAD
03/08/94	slobeend	1	Mind.Blauwbossen	FT2500	VET

Gebruikte afkortingen :

HOB	Hoeymans Bart	Mind.	Minderhout
BOR	Boeren Ria	Mrl.	Meerle
VAD	Van Pelt Dimitri	Mr.	Meer
VEJ	Verschraegen Jos	Ho	Hoogstraten
VET	Verschraegen Tom	Wo	Wortel
VEW	Verschraegen Wim		



Kwak (foto : fam. Leemans)

DEADLINE WAARNEMINGEN : 21 OKTOBER 1994